

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

П о я с н ю в а л ь н а з а п и с к а

до дипломної роботи

М А Г І С Т Р

(освітньо-кваліфікаційний рівень)

на тему: "Організаційно-методичне забезпечення управління розвитком
експортного потенціалу підприємства"

Виконав: студент 2 року навчання,
групи 8.06.07.12.03,
спеціальності 8.03050301 "Міжнародна
економіка"

Ємельяненко С.О.

Керівник: к.е.н., професор Піддубний І.О.

Рецензент: к.е.н. Рудика В.І.

РЕФЕРАТ

В умовах глобалізації та активізації участі українських підприємств в міжнародному розподілі праці зовнішньоекономічна діяльність є надзвичайно важливою сферою їх господарської діяльності. Особливо це стосується підприємств машинобудівної галузі та виробництва обладнання галузі, яка характеризується значною наукомісткістю, швидким темпом оновлення виробничо-технологічних процесів та інноваційністю виробництва.

Вагомую складовою управління ЗЕД є розвиток експортного потенціалу з метою розробки та реалізації економічно обґрунтованих механізмів підвищення ефективності діяльності підприємств [6]. Особливої актуальності управління експортним потенціалом підприємств набуває в умовах збільшення їх долі на існуючих зарубіжних ринках, поживлення попиту на продукцію підприємства, вихід підприємства на нові зарубіжні ринки, що на сучасному етапі притаманне майже для всіх підприємств, які пов'язані з виробництвом обладнання спеціального призначення.

Експортний потенціал підприємства як об'єкт аналізу набув підвищеної уваги вчених і практиків у галузі міжнародного бізнесу. Теоретико-методологічні та практичні аспекти аналізу, формування та використання експортного потенціалу розглядалися в працях провідних зарубіжних та вітчизняних вчених: Андріанова В.Д., Афанасьєва К.М., Бахрамова Ю.М., Діденко Н.І., Зав'ялова Н.І., Іванов Ю.Б., Отенко І.П., Кириченка О.О., Крушницької Г.Б., Кутідзе Л.С., Ломаченко Т.І., Мазаракі А.А., Піддубна Л.І., Маштабея В.Я., Савицького П.І., Сейфуллаєвої М.Е., Шагалова Г.А. [19, 26, 28, 29, 31, 33, 35, 47, 54, 60].

Дослідженням проблем управління експортним потенціалом в умовах функціонування вітчизняної економіки займалися такі вчені, як Голіней С.В., Золотухін А.А., Мельник Т.М., Клименко Н.А., Фомішин С.В. [21, 55, 57].

Проблеми збільшення експортного потенціалу досліджується науковцями переважно на макро- і мезорівні, коли мова йде про експортний потенціал держави, регіону, галузі.

Метою дипломної роботи є розробка теоретичних положень, науково-практичних методів та рекомендацій щодо вдосконалення процесу розвитку експортного потенціалу підприємства ПАТ «Турбогаз».

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

проаналізувати основні підходи до визначення економічної категорії «експортний потенціал»;

виявити основні складові та етапи управління експортним потенціалом підприємства;

охарактеризувати сучасні особливості розвитку експортного потенціалу;

здійснити порівняльний аналіз, дослідити переваги та недоліки існуючих методів оцінки експортного потенціалу підприємств;

продіагностувати напрямки діяльності підприємства ПАТ «Турбогаз»;

визначити шляхи та заходи щодо підвищення експортного потенціалу підприємств галузі машинобудування та обладнання спеціального призначення України;

на прикладі ПАТ «Турбогаз» розрахувати ефективність реалізації запропонованих заходів.

Виходячи із зазначеної наукової проблематики об'єктом дослідження є процес розвитку експортного потенціалу підприємства ПАТ «Турбогаз».

Предметом дослідження є розробка науково-обґрунтованих теоретичних і практичних рекомендацій формування ефективних заходів розвитку експортного потенціалу підприємства галузі машинобудування та обладнання спеціального призначення ПАТ «Турбогаз».

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативні акти, якими регулюється зовнішньоекономічна діяльність в Україні, статистичні джерела, а також інформація, що була зібрана безпосередньо на підприємстві.

В основу дослідження покладено наукові публікації вітчизняних та зарубіжних авторів.

Для вирішення поставлених у науковій роботі завдань використовувалися такі методи, як поєднання логічного та історичного підходів – при виявленні тенденцій та перспектив розвитку експортного потенціалу підприємств України; кількісного й якісного аналізу при розгляді фінансово-господарської діяльності; метод синтезу – при визначенні сутності експортного потенціалу, порівнянь – при пошуку досконалих методів оцінки експортного потенціалу підприємства; системного аналізу – при вирішенні питання формування заходів щодо розвитку експортного потенціалу підприємства, а також метод експертних оцінок – при визначенні значень коефіцієнтів конкурентоспроможності.

У процесі написання роботи отримані наукові й практичні результати:
уточнена сутність поняття експортного потенціалу підприємства;
виявлені та охарактеризовані основні етапи управління експортним потенціалом підприємства;
здійснена оцінка експортного потенціалу;
розроблені заходи для розвитку експортного потенціалу підприємства за рахунок розвитку зовнішньоекономічної діяльності.

У першому розділі на основі дослідження наукової, навчально-методичної літератури розкривається ступінь вивченості та методичного забезпечення проблеми розвитку експортного потенціалу підприємств.

У аналітично-дослідницькому розділі дипломної роботи подається характеристика господарської та фінансової діяльності підприємства, проводиться аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства ПАТ «Турбогаз».

У третьому розділі пропонуються рекомендації створення дієвих заходів розвитку експортного потенціалу підприємства та надається розрахунок ефективності їх впровадження на прикладі ПАТ «Турбогаз»